

När klinisk kompetens prövas: NKSE, en examination i nära samverkan

Maria Svedbo Engström, universitetslektor, leg. sjuksköterska, medicine doktor, programansvarig sjuksköterskeprogrammet, ordförande styrelsen för NKSE
Högskolan Dalarna

Abstract

Nationell klinisk slutexamination för sjuksköterskeexamen (NKSE) är ett samarbete mellan 15 lärosäten som syftar till att pröva om studenter i termin sex har den kliniska kompetens som krävs hos nyexaminerade sjuksköterskor. NKSE består av ett praktiskt och ett skriftligt prov. Det praktiska provet genomförs under verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i nära samverkan med vårdverksamheter. Under det praktiska provet ansvarar studenten så självständigt som möjligt för vården av en patient under observation av en legitimerad sjuksköterska. Provet avslutas med ett bedömningssamtal som leds av bedömande lärare. Det skriftliga provet är en salstentamen baserad på autentiska patientfall som genomförs samtidigt vid alla lärosäten. Med syfte att beskriva nyexaminerade sjuksköterskor, observerande sjuksköterskor och bedömande lärares erfarenheter av NKSE har totalt 383 enkäter samlats in och 47 individuella intervjuer genomförts. Preliminära resultat visar att alla parter upplever NKSE som en viktig kvalitetskontroll, men att det också finns utmaningar. Det kan upplevas frustrerande att inte bli godkänd och kraven på exempelvis korrekt läkemedelsberäkning och följsamhet till hygienrutiner kan ibland uppfattas som för strikta. Samtidigt uppfattas proven ställa rimliga krav på kompetenser som nyexaminerade sjuksköterskor behöver behärska för säker vård. Bedömande lärare beskriver att NKSE stärker samverkan och erfarenhetsutbyte mellan lärosäten och mellan lärosäten och vårdverksamheter. Observerande sjuksköterskor uttrycker stolthet över sitt uppdrag och menar att NKSE bidrar till kvalitetsutveckling inom både VFU och vården. Nyexaminerade sjuksköterskor beskriver att de i sin nya yrkesprofession har haft stor nytta av sina förberedelser inför NKSE, förberedelser som de troligen inte skulle ha gjort om det inte vore för NKSE.